

VIDÁM KÖNYVTÁR
SZERKESZTI: TÁBORI KORNÉL

A JÓ VIDÉK

VIG ESETEK

IRTÁK:
NAGY ENDRE, SZINI GYULA,
TÁBORI KORNÉL

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5531-62-0 (online)
MEK-13690

TARTALOM

GENTRY-VILÁG.
A ZENÉLŐ TÖK.
BÁCSKAI VIRTUS.
EZ AZTÁN A RENDELET!
A BÁCSKAI NÉGYES.
A HARMADIK.
A CIVIS A TEÁTRUMBAN.
A NÉP AJKÁRÓL.
A NÉGYLÁBU TUDÓS.
A DRÁGA CSÓK.
A FURFANGOS FÖLDI.
A TÖRVÉNY ELŐTT.
AZ ESKÜDTSZÉK ELŐTT.
VIGÉCIÁDA.
CUCILISTÁK
SE IGY, SE UGY...
MAGYAR GSEFT.
FALUSI KÖLTÉSZET.
A TÉLI FAGYLALT.
ÉG ÉS FÖLD.
A BÜBÁJOS SZER.
EGY BETÜ.
AZ URASÁG MEG A GÓBÉ.
VADÁSZKALAND.
A VENDÉGLŐBEN.
E'MMÁN DÖFL.
PÁRBESZÉD.
A GONDOS JEGYZŐKÖNYV.
ADÓFIZETÉSKOR.
EZ IS KARRIÉR!

A SZILVAMAG.
AZ A FRÁNYA NIMÖT!
A FŐISPÁNFI.
UTAZÁS A HEGYEK KÖZT.
VICINÁLIA.
CSAK FINOMAN!
AZ UJ BÁRÓ.
AUTOMOBILIA.
IGAZ, AMI IGAZ.
A MAGYAR UR BÉCSBEN.
A PARASZT HITE.
HA A KALAUZ UDVARIAS.
A TÖRVÉNY NEVÉBEN!
AZ ÖNÉRZETES FOGADÓS.
A RAVASZ BIRÓ.
A VONATON.
ROVANC SOLÁS.
VASUTI JELENET.
A SIÓFOKI TEMPLOMOK.
RIPACSÉKNÁL.
HALOTTI BESZÉD.
MÜÉRTELEM.
A PESTI GAVALLÉR.
EZ IS ÉLELMESSÉG.
AZ ISTÁLLÓ.
AZ AKKURÁTUS PARASZT.
AFFÉR A HIVATALBAN.
A HITBUZGÓSÁG JUTALMA.
A SERTÉSVÉSZ.

GENTRY-VILÁG.

Ez az eset oly szubtilis és annyira magyar, hogy a világ semminő nyelvére sem lehetne lefordítani.

Ugy történt, hogy egy kétprédikátumos ős-gentry nagyon megbarátkozott Pesten egy földijével, aki nemcsak hogy nem rendelkezik két prédikátummal, nemcsak hogy nem gentry, hanem épp ellenkezőleg, olyan vallási viszonyok közt él, amelyek csak bizonyos kedvező vagyoni állapot esetén képesitenek nemesi prédikátum elnyerésére. (Ez csak elég tapintatosan van körülírva?)

Megbarátkoztak, megszerették egymást s brudert ittak. Aztán a gentry hazautazott a falujába a nagybátyjához, aki még ősibb gentry, mint ő s akinek három prédikátuma van.

Egyszer sétálnak ketten: ő meg a nagybátyja, a falu főutcáján. Egy fordulónál elébük kerül a fiatalember, akivel ugy megszerették egymást.

Kalapot emel. A nagybátya viszonozza a köszöntést, az unokaöcs pedig így szól:

- Szervusz!

Azzal tovább mennek. Látni, hogy az öreg ur töri valamin a fejét. Aztán nagy csöndesen, szinte szemrehányó hangon megszólal:

- Te ezt tegezed?

- Igen.

- Ezt az embert, aki most köszönt? A Grünmandlnak a fiát?

- Azt, igen. Tegezem.

Az öreg ur néz, aztán így szól:

- *És nem haragszik meg érte?*

Tudniillik azt föl se tette, hogy ez a tegezés - kölcsönös is lehet...

A ZENÉLŐ TÖK.

F. B. kecskeméti birtokost jól ismerik a fővárosi gentry-körökben. Ős, zamatos kedélyű magyar ember, aki ha feljön egy kicsit Budapestre, mindig hágy itt maga után néhány pompás anekdotát.

Im most ezt beszél róla:

Egy hangszerkereskedés kirakatában nagyon megtetszett neki egy kis fonográf. Elhatározta, hogy ezt megveszi és hazaviszi. Majd bámul rajta a tanyai népség!

Meg is vette, haza is vitte és aztán, hogy nagyobb legyen a hatás, belédugta egy fenenagy sütőtökbe. Aztán szombat este, amikor együtt volt a tanyai népség, hogy fölvegye a bérét, így szólott a legöregebbikhez:

- No, Mihály gazda, látott-e mán kend zenélő tököt?

- Nem én, de mesében már hallottam róla, hogy az alma és a szőlő tud zenélni.

- Nohát az nem mese, hanem valóság.

Kihozta a belső szobából a sütőtököt és - óh csodák csodája! - valóban elkezdett az muzsikálni, de ugy, a kecskeméti első banda se szebben. Mihály gazda álmélkodva mondta:

- Jé!... Aztán lehetne-é még kapni ebből a zenélő tökből?

F. B. komolyan válaszolta:

- Tök már nincs, csak ez az egy, hanem a - magjából adhatok. Csakhogy egy koronába kóstál darabja!

Meg is vették valamennyien a csodálatos magot; elültették és szivszorongva várják, hogy mikor fog kinőni az a tök, amelyik muzsikál.

BÁCSKAI VIRTUS.

Pekár Gyula leutazott a Bácskába fölolvadni és amint ezt megtudta egy furfangos barátja, a következő sürgönyt küldte el a bácskai városka egyik helyi potentátjának:

„*Pekár* Gyula kaszinóban fogadott, hogy leissza egész Bácskát. Résen legyetek!”

Pekár gyanutlanul ült a kupéjában, amikor az utolsóelőtti állomáson beszállott két komor arcú ur. Bemutatkoztak, aztán egy-egy konyakos üveget tartottak elébe:

- Igyál!

Pekár egy kicsit meghökkent, de ismerte már a bácskai tempót, nem akarta megsérteni a helyi szokásokat és ivott a konyakból. De a két bácskai fi ráfordult:

- Hohó, ez nem igazság! Igyál te is annyit, mint mi! Ne csalj!

- Hát jó! Ide azzal a flaskóval!

Pekár elkeseredetten kapta hatalmas tenyerébe az üveget és kiitta utolsó csöppig. Mi az egy ekkora szál embernek? Aztán büszkén mondta:

- Ide azzal a másik üveggel! Csak sokat beszéljete, majd kiiszom azt is!

A főkapitánynál kapott szállást és nyomban ebédhez ültek. De már akkor nagyon kóválygott benne a konyak. Nem csuda, nem szokott szeszes italhoz. A legjobban az lepte meg, hogy csupa elszánt ábrázatu ember ült az asztal körül, mintha valamennyien csatába készülének... Értelmetlenül dűnnyögte:

- Mi az ördög lelte ezeket? Talán csak nem bántottam meg őket?

De egyébként nem viselkedtek barátságtalanul, sőt egyre-másra noszogatták:

- Igyunk, pajtás! Ex!

Pekár szabódni kezdett:

- Köszönöm, fiuk, de meg fog ártani... Nekem föl is kell olvasnom!

De valamennyien villogó szemmel ugráltak föl:

- Hohó, nem addig van az! Most lássuk, hogy milyen legény vagy! Igyál!

- Ejnye, azt a...! Most már iszom, ha beléhalok is! - gondolta *Pekár* és sötét arccal nyelte a bort sűrű egymásutánban.

Végre este nyolckor föllállott:

- Fiuk, most ereszszetek! Nekem még át is kell öltöznöm a felolvasáshoz!

- Hát jó. Megyünk mi is veled!

Két hajdu fölkapta az asztalt és vitte utánuk. Így kellett Pekárnak átöltözködni; minden ruhadarabot, amit magára öltött, külön áldomásívással ünnepeltek meg. Aztán a két legharciasabb bácskai egy-egy üveg pezsgőt dugott a zsebébe és elkísérte a felolvasó-terembe.

Itt is föltűnt Pekárnak, hogy mindenki olyan megbotránkozva néz rá, mintha ő volna az a bizonyos Batu kán, aki betört Magyarországra. Belékezdett a felolvasásába és közben kiszáradt a torka. Öntött az előtte levő vizből és kiitta egy hajtásra, mohó szomjúsággal. De összeborzongott utána, - az is pezsgő volt. A két bácskai pedig folyton sugta a háta mögött:

- Fejezd már be! Menjünk vissza inni!

Szegény Pekárt támolyogva vitték vissza és addig diktálták belé a bort, amíg elaludt szerencsén az asztalnál... Reggel fájó fejjel ébredt föl a szobájában. A feje fájt, a gyomra émelygett, kábultan indult el, hogy fölkeresse a házigazdát. Az ebédlőben ott találta az asztalt, de üresen, csak a cigánybanda állta körül és muzsikált keservesen, pislogó szemmel. Álmélkodva kérdezte:

- Hát ti kinek huzzátok?

A primás vigyorogva felelte:

- Á nágyságos uráknak - itt ázs ástál álált!

Valóban egy dörmögő, borizü hang szólalt meg az asztal alól:

- No, Gyula, most ismerd el, hogy lefőztünk!

- Miért?

- Mert mi mégis jobban tudunk inni, mint te!

Pekár Gyula összezsáptá a kezét és elkeseredve mondta:

- Hiszen ezt elhittem volna anélkül is! Hát ezért kellett nekem betegé innom magamat?

EZ AZTÁN A RENDELET!

A vidám, kedves Bácskából nem is kerülhet ki komor törvény. Ahol olyan sok a bor, olyan jó a bor, s ahol úgy tudják méltányolni a sok és jó bort, ott még a paragrafus is muzsikára szedhető.

A vármegye nemrég új szabályrendeletet alkotott, amelynek második paragrafusa így szól:

„Tilos ennél fogva az utcákon, vagy más nyílt helyeken való kurjongatás, lármázás, botrányt okozó veszekedés; a közönség szemléletének kitett helyen a közszemérmert sértő magaviselet és szemérmesértő, vagy Istenkáromló kifejezések használata; a falaknak, kerítéseknek, kapuknak bármily eszközzel való oknélküli döngetése; kolompokkal, vagy más zajt okozó eszközökkel való lármaokozás, csengetyűk oknélküli zaklatást célzó meghuzása, az ablakok beverése, nyári estéken az utcákon szokásos duhajkodás céljából való csoportosulások. Tilos korcsmákba ólombotok, fokos bikacsek, kés, pisztoly, bicska és revolver vitele.”

Ez már nem is törvény. Ez nem jogi munka. Ez tiszta - etnográfia...

A BÁCSKAI NÉGYES.

A régi jó időkről emlékezvén, szóba hozta valaki *Latinovits* Lajost, a híres bácskai nábobot, aki sportot üzött abból, hogy nagyokat mondjon, s a hazájában valóságos Münchhausen báróvá nőtte ki magát. Lovakról lévén szó, ő mondta el a következőket:

- Hej, lovak! Az én egyszeri négy lovam! Azok voltak ám csak az igazi lovak! Fogadásból indítottam őket utnak, és hat - mondd: hat óra alatt lejöttek Bécsből Bácsmadarasra. Mikor itt megérkeztek, mind a négyet a zablájánál fogva kellett elkapni, mert még tovább mentek volna. A legjobb volt a dologban, hogy amint elkapták őket, élettelenül rogytak össze - és mind a négy már hideg volt...

- Hogy-hogy?

- Hát már Pesten megdöglöttek!

- Ejnye, - vágott közbe egy ifju, - hát mi hozta őket Madarasig?

Mire *Latinovics*:

- A *svung*, öcsém! A *svung*!

A HARMADIK.

A Bácska gentry-világában van egy közismert alak, aki - hogy is mondjuk csak? - éppen ellentéte annak, amit „lángész”-nek szoktak nevezni az emberek.

Kállay Tamás találkozott vele itt Budapesten a kaszinóban. A sablonos beszélgetés során a bácskai dicsekedve mondta:

- Haj, Tamás öcsém, de jól mulattunk tegnap este!

- Ugy? Hol?

- Ósbudában. Hárman voltunk mindössze, de kutya jól mulattunk! Cefet egy mulatság volt!

- Lám-lám!... Aztán kik voltak?

A bácskai elkezdett számlálni az ujján:

- Hát először is ott volt *Vermes Pista*, aztán másodszor ott volt *Hajnal Muki*, aztán harmadszor... harmadszor ott volt... ejnye, ki is volt a harmadik?

A bácskai boszankodva nyomkodta a fejbubját.

- Ejnye, azt a... sehogy sem jut eszembe, hogy ki volt a harmadik.

Kállay nevetve mondta:

- Te! Talán te voltál a harmadik?

A bácskai álmélkodva kiáltott fel:

- No né! Igazán?... Honnan tudtad?

A CIVIS A TEÁTRUMBAN.

Makó Lajos, a néhai színházigazgató beszélt egy érdekes epizódot a civisről, mint színházi habituéról.

Lencsés-Nagy Bálint uram egyszer két ingyen-jegyet kapott valami koncertre, amit a színházban tartottak. Vacsoránál szólt hát a feleségének:

- Anyjuk, elviszlek este a teátrumba!

Az asszony szemrehányó hangon válaszolta:

- Ejnye, becsületben megöregedtünk, aztán most akarsz komédiába vinni?

De hát kár lett volna veszendőbe hagyni a két potya-jegyet és így mégis csak elmentek a „komédiá”-ba.

Másnap délelőtt beállított Makóhoz Lencsés Nagy Bálint uram.

- Nagyon tetszett ám a komédia nekem is, meg az anyjuknak is. Hát elhatároztuk, hogy ezután állandó helyet váltunk. Mennyiért adna három helyet az ur?

- Hármat?

- No igen, nekem, meg az anyjuknak. Amint látja, eléggé terjedelmes a testi mivoltunk. Csak három székbe beléférjünk!

Az igazgató megértette vele, hogy a színházi székeket karfa választja el egymástól, elég lesz hát kettő is. Aztán megkérdezte, hogy mennyi időre akarná bérelni.

- Hát amig élünk. Az ur meddig marad itt?

- Három évig tart a szerződés.

- Hát akkor három évig. Mibe kerül az?

- Attól függ, hogy páros bérlet-e vagy egész.

- Egész. Minden estére.

- De premiérre vagy vendégszereplésre nem érvényes a bérlet.

- Hát számítsa ugy, hogy érvényes legyen.

- De kérem megesik, hogy némely darabot egymásután sokszor játszanak.

- Bánom is én. Egyáltalán ugy számítsa, hogy mindig enyém legyen a hely. Délután is, este is!

Megegyeztek és azóta Lencsés Nagy Bálint uram délután és este pontosan megjelenik a színházban élete párjával. Mindegy, akármit, akárhányszor játszsza, ő végignézi. Néha, ha nagyon szemügyre vesz valami színésznőt, kölcsön kéri az előtte ülő gukkerjét és mikor visszaadja, jóindulattal mondja:

- Majd küldjön egy zsákot, adok benne egy malacot érte!

A NÉP AJKÁRÓL.

Hivatásos költők néha megirigyelhetik a nép ajkát, hogy milyen művésze a szónak.

Debrecen vidékén lakik egy öreg törvénybíró, akinek egyszerre csak meggyült a baja a szemével.

Nagyon megijedt és hosszas tanakodás után bement a városba az orvoshoz. A doktor megvizsgálta az öreget és óva intette, hogy ne igyék többé, mert attól vakul meg.

Eltelt néhány hónap, míg az orvos megint találkozott az öreg törvénybíróval, aki már alig pislogott. Kicsit be is volt káfolva, mint azon a vidéken mondják.

- No hát így fogadta meg a szavamat? - mondta neki szemrehányóan az orvos.

- Megpróbáltam - felelte az öreg, - hogy megtartsam, de nem tudom. Ha lemondanék az italról, belehalnék. Már pedig inkább az *ablak* törjék be, mintsem hogy az egész ház összeomoljék.

A NÉGYLÁBU TUDÓS.

Nemrégiben egy természetvizsgáló társaság járt a Hortobágyon. Megtekintették a gulyát, ménest, szerették volna látni a délibábot, s alkonyatkor egy karám közelében állapodtak meg. Mikor nekikészültek a pihenésnek, előlép a juhászbojtár, s tisztességtudóan megemelve kalapját, így szól:

- Ajánlom az uraknak, siessenek a Békacsárdába, mert itt nemsokára zivatar lesz. Ha pedig az itt éri az urakat, akkor megemlegetik a Hortobágyot!

A tudósok nagyot bámultak.

- Hogyan? - kérdi az egyik, - hiszen felhőnek sehol semmi nyoma!

- Kérem - mondta a bojtár, - a számár beállott a karámba.

- És ez mit jelent?

- Ez biz zivatart jelent.

Nagyot nevettek rajta. Előszedték a tarisznyáikat és tűzektűz mellett szalonnát kezdtek piritani. Ezalatt észrevétlenül sötét felhők tolokodtak az égboltra. Néhány perc alatt beborult, aztán dörgött, csattant, esett - a tudós társaság pedig dideregve állott a szakadó záporban. A juhász kifordított subája alól kárörvendően mosolygott.

Aztán elállott a zivatar és nagy lett a csend. A tudomány egy kicsit csődöt mondott megint - ezt érezte mindenki. Végre megszólalt az egyik természettudós:

- Menjünk innen - mondta, - mert ez furcsa vidék. Itt a számár nem számár, hanem természet-tudós, a természettudós pedig nem természettudós, mert a számár lévén a természettudós, a természettudós a - számár.

Szólt és elballagott.

A DRÁGA CSÓK.

Egy régi módszernek új reprise ez a történet. A Dunántul történt meg, egy ünnepségen, amit a tüdőbetegek szanatórium-egyesületének céljaira rendeztek.

A mulatságon jótékony bazár is volt. Ismerjük az ilyen bazárok árait. Egy pohár pezsgő öt forint. Egy mosoly tíz forint. Kézcsók: husz forint.

Ezen a mulatságon csók is volt, eladó. Ma már súlyos volna az eset, de amikor történt - darabonték idején, - akkor még hősiesség is volt a hazafias célra csókot árulni.

Odamegy tehát egy uriember egy kis kövér asszonyhoz, akinek szép, piros ajka volt és aki a mosolyt ingyen adta:

- Szeretném önt megcsókolni, természetesen a hazafias célra való tekintettel.

- Nem lehet - szólta a hölgy.

- Miért?

- Mert föltettem magamban, hogy mindössze három csókot adok el, de az uram azt sem engedte meg.

- A hazafias célra sem?

- Nem. Szigoruan megtiltotta.

- Hátha mégis...

- Nem, nem. Rettenetes botrányt csapna.

Az ügyvéd - mert ügyvéd volt, - elővesz egy százkoronást. Lobogtatja a levegőben.

- Nem - mondja a hölgy.

Elővesz kétszáz koronát. Majd háromszázat.

- Nem.

Kihuzza a tárcájából a negyediket, majd az ötödik százast:

- Ötszáz korona a szent célra!

Az asszonyban dolgozni kezd a hiuság. A többiek együttvéve nem árulnak ma ötszáz korona árát. Most már halkán mondja:

- Nem... nem lehet... az uram borzasztó jelenetet csinálna...

- Hatszáz! - mondja az ügyvéd.

Az asszony lesüti a szemét. Elhalóan rebegi:

- Nem.

Az ügyvéd erre visszateszi a hat zöld bankót és előhuz egy kéket.

- Ezer.

Most felragyog az asszony szeme. Az egész város le volna főzve. Ránéz az ügyvédre:

- Uriember maga?

- Az vagyok.

- Holnap délelőtt pont tizenegykor csöngessen be hozzánk. Az uram nem lesz otthon. Az előszobában, mert majd én jövök ajtót nyitni... mert a cselédek is elküldöm... ott... ott... egy szót se szól, csak megcsókol, átadja a pénzt és azonnal távozik. Jó?

- Nagyszerű. Kezet rá.

Kezet fognak. Az ügyvéd elmegy.

Másnap délelőtt tizenegy órakor becsönget. Az asszony ajtót nyit. Az ajtó bezárul, az asszony elpirul, az ügyvéd szó nélkül a karjába kapja és megcsókolja. Hosszan, sokáig, ezer korona értékben. Aztán átadja az ezrest és némán távozik.

Délben hazajön a férj. Azt mondja az asszonynak:

- Dr. X. ügyvéd itt volt?
- Itt - mondja remegve az asszony.
- Átadott neked ezer koronát?

Sápadtan felel:

- Igen.
- Add ide.

Odaadja, némán, várva a rettenetes botrányt. E helyett azonban nyugodtan szól a férj, zsebre dugva az ezrest:

- Egy ezer koronás követelésemet hajtotta be tegnap Zalaegerszegen... most fent voltam a pénzért az irodájában, de azt mondta, hogy ő már itt volt tizenegykor és *átadta neked a pénzt*.

A FURFANGOS FÖLDI.

Bemegy a fehérvári vásárra a seregélyesi boltos, vicinálison. Mikor elvégezte a dolgát, azt gondolja: keres inkább valami alkalmatosságot, amivel hazamehessen. A vicinális később is megy, drágább is.

A vásárban csakugyan talál is egy ostorosan őgyelgő földit. Megszólítja:

- Gazduram, elmehetnék-e kenddel haza?

A gazda kap az alkalmon:

- Hogyne, Weisz ur, legalább nem leszünk magunk.

A kereskedő megörül:

- Nohát - mondja - menjen be ide a korcsmába, egyék egy pörköltet, igyék egy pohár bort a kontómra, aztán mindjárt indulhatunk is.

A gazda bemegy a korcsmába. Tíz perc múlva bedugja a fejét Weisz az ajtón:

- No, mehetünk.
- Gyerünk! - mondja a gazda és kijön a korcsmából.

Körülnéznek.

- Na, mit várunk? - kérdi a gazda.
- Mit várunk? Hát a kocsit várom. Hol a kocsija?
- Nincs énnékem kocsim - mondja csöndesen a gazda.

A boltos elképped:

- Hát... hát az ostor a kezében... mire való?
- Hm - felel az öreg, lovat hajtottam a vásárra. A lovat eladtam, az ostor megmaradt.

És mivel már se kocsi, se vicinális nem volt, hazaballagtak szépen gyalog. Tán fölösleges hozzátenni, hogy az uton egyik se szólt egy árva szót se.

A TÖRVÉNY ELŐTT.

A szegedi törvényszék valami lókötőt vallas. Mindenekelőtt is az illetőségi helyét kellene megtudakolni. De bajosan megy a dolog. Az elnök kérdi:

- Hol születél?
- Azt biz' én nem tudom. Nem emlékszem már rá.
- Hát hol nőttél föl?
- A lú mellett.
- Hm! Hát hol lakol állandóan?
- Hun itt, hun ott. Amerre a kondának jobb legelője akad.

A bírák összenéztek. Itt bizony nem lehet boldogulni. Ekkor az elnök, aki maga is jó magyar ember és ismeri a nép eszejárását, megkérdezte tőle:

- Hát a fehér gunyádat hol szoktad mosatni?
- Instállom, Berkebagon, Láskaínánál minden másodík héten.

Az elnök diadalmasan diktálta a jegyzőnek:

- Illetőségi helye: Berkebag!

AZ ESKÜDTSZÉK ELŐTT.

Dr. *Dési Géza* ügyvéd beszél:

- Hogy milyen sokat ér az esküdszék intézménye, arra nekem is van némely tapasztalatom.

Máramarosszigeten védtem nemrég egy delikvenst az esküdszék előtt. Az elnök, a bírák kikérdezték már a vádlottat és a tanukat minden elképzelhető dologban. Ekkor az elnök szokás szerint így szólott:

- Van az esküdt uraknak valami kérdezni valójuk?

Biztosra vette, hogy nem lesz. De egy gömbölyű esküdt jelentkezett, hogy neki van valami kérdése az egyik tanuhoz. Az elnök kedvetlenül intett.

- Hát csak tessék kérdezni.

Az esküdt meg is kezdte:

- Mondja csak, kelmed a suhatagi Gálszentyek közül való?
- Igen.

- Mikor volt utoljára Suhatagon?

- Hát kérem, két hónappal ezelőtt.

Az esküdteknek földerült az arca és előrehajolva mondta:

- Akkor mondja csak, - mit csinál Mihály bácsi? Megvan még a köszvénye?

Az elnök türelmetlenül szólott közbe:

- De kérem, ez nem ide tartozik!

Az esküdt legyintett a kezével és nyugodtan válaszolta:

- Tudom, tudom. Nem is azért kérdezem, de nekem jó ismerősöm az öreg!

VIGÉCIÁDA.

Egy fővárosi cég régi utazója éppen az ugynevezett tavaszi vidéki körutra akart indulni, amikor csudálatosan bő családi öröm érte: a felesége hármas ikrekkel ajándékozta meg.

Helyette a cég egyik főnöke indult hát utnak és a vidéki városokban az ismerős kereskedőknek mindenütt elmondotta, miért kellett Strassernek otthon maradnia.

A régi kuncsaftok mind nagyon érdeklődtek persze a Strasser nagy esete iránt, egyik-másik táviratilag gratulált is az utazónak, akihez olyan nagyon kegyelmes - vagy inkább: kegyetlen - volt a gólya. Csak egy kolozsvári kereskedő hallgatta gunyos mosolylyal a főnököt, amikor az előadta a Strasser esetét.

- Ugy kell neki, ugy kell neki! - kiáltozta örvendezve.

A főnök elcsudálkozott.

- Ugy kell neki? Na hallja, maga különös ember! Mindenki sajnálja a szegény Strassert, mert hármas ikrei születtek és maga még azt mondja, hogy ugy kell neki?!

- Persze, hogy azt mondom! - felelte a kereskedő. - Hadd tudja meg végre az a gazember, hogy milyen boszuság az, *ha az ember egyet rendel és hármat kap!*

CUCILISTÁK

Hajdumegye kis- és nagyközségeit járta a minap két szocialista pártvezér. Népgyűléseket hirdettek és azokon felvilágosító- és tanító szónoklatokat tartottak.

Persze az ilyen gyűlések megtartása nem ment mindenütt simán: a járásbeli szolgabírák mindenütt igyekeztek akadályokat gördíteni a szocialista agitátorok munkája elé és ha már nem volt okuk a hirdetett népgyűlést rövidesen betiltani, akkor - mint a hatóság képviselői - minduntalan megzavarták a szocialista szónokokat a beszédjükben.

Különösen az egyik hajdumegyei községben viselkedett nagyon szigoruan a főszolgabíró.

Ha a szónok csak egy kicsit erősebb kifejezést használt, rögtön félbeszakította a ma már jól ismert rideg parlamentáris figyelmeztetéssel:

- Figyelmeztetem a szónokot, hogyha így folytatja, megvonom a szót...

Amikor a szocialista szónokot már vagy tizszer szakította félbe a főszolgabíró, akkor a szónok egy merész fordulattal áttért - Olaszországra, abban a hitben, hogy ha olasz viszonyokra applikálja a magyar állapotokat: a hatóság éber őre nem fogja észrevenni a célzatot. Elkezdte tehát:

- Amikor Olaszország Ausztria jármában nyögött...

Ebben a pillanatban felugrott a főszolgabíró:

- A szónoktól ezennel megvonom a szót, - dörögte - mert olyan idegen államot támad, mely nincs jelen és nem védheti magát.

Ezt a jó magyar mondást Szeged környékéről hozták.

A földesur jókedvében összeáll az egyik munkásával és az egyenlőségről beszél vele. A munkás szépen, okosan mondja el, amit népgyűlésen az emberek egyenlőségéről hallott és igyekszik okoskodásával sarokba szorítani a földesurat. Ez hallgatja egy ideig, aztán elfogy a türelme és nagyot kiált:

- Most én beszélek!

És kifejti a következőket:

- Hát figyeljen ide, Gombos. Jól figyeljen ide, Gombos. Azt én tudom és hiszem, hogy maga épp olyan ember, mint én. Azt is tudom és hiszem, hogy én épp olyan ember vagyok, mint maga. De azt, hogy mi egyformák vagyunk, azt se nem tudom, se nem hiszem...

SE IGY, SE UGY...

Szatmári Mór hozta Margittáról ezt a kis történetet.

A jó Sz. bátyánk a képviselőválasztás örömeire alaposan elmulatozott a vendéglőben és ugyancsak megcsappant bugyellárisal botorkált hazafelé.

Odahaza az anyjuk nagy szemrehányással fogadta:

- Ejnye, te vén korhely, hát így herdálsz el a korcsmában a drága pénzt?

Zsörtölődött egy darabig, aztán kiment az udvarra. De ott sem hagyta abba a pörölést. A kotlós tyukkal kezdett civódni:

- Hogy az Isten pusztítsa el a haszontalan tyukját! Husz tojást ültettem alá, és csak kettőt költött ki belőle! Ez is hiába eszi a buzámat!

Sz. bátyánk kinézett a nagy pörölésre és szeliden mondta:

- Ejnye, anyjuk, az imént engem szidtál, mert sokat költök, most meg azt a szegény tyukot, mert keveset költ!... Nehéz is az asszonyok kedvére cselekedni!

MAGYAR GSEFT.

Egy szolnoki fiatalember, aki nagyon szereti a vidám mulatságot, pénzfogytán volt és pénzre akart szert tenni mindenáron. Erre aztán igazán eredeti módot eszelt ki.

Hozatott Pestről száz üveg pezsgőt hitelbe. A nagykereskedő szívesen hitelezett neki, mert az ifjunak előkelő, gazdag ember a papája.

Mikor megvolt a száz üveg pezsgő, elment a vendéglőshöz:

- Hallja, vegyen át tőlem száz üveg francia pezsgőt. Olcsón megkaphatja, három forintért adom üvegjét.

A vendéglős megvakarta a fejbubját és sopánkodva mondta:

- Száz üveg pezsgőt? Mikor adok én el annyi francia pezsgőt. Ötven év alatt sem isznak ennyit nálam.

Az ifju önérzetesen válaszolta:

- Attól ne féljen, amig engem lát! Ha kell, megiszom azt én egymagam is!
- Persze, hogy megigérem! Csak ide azzal a háromszáz forinttal és még ma este hozzálátok!
- Hát ha a nagyságos urfi megigéri, hogy...

Igy is történt. Az ifju megkapta a háromszáz forintot és most már teljes önérzettel kezdett pezsgőzni - nyolc forintjával üvegenkint.

Ez tehát igazi speciális ősmagyar üzlet volt; öt forintért hozatott pezsgőt, aztán eladta három forintért, hogy visszavehesse nyolcért!

FALUSI KÖLTÉSZET.

Egy barátunk *Vajasvatta* községben (Csallóköz) összeíratta az ottani éjjeli őrrrel az óra-kiáltásait, melyekkel éjjel az órát jelzi a derék bakter. Itt adjuk eredeti helyesírásban ezt a kedves dokumentumot:

vajasvataji kösség szolgáló ugymint éjjeliőr oraszózagyggyai Mokus Jánosnaka foltátáso.

1.

Haljamöga háznokura
Tizetütöt márazora
Jézus neve dicsértessék
Szűzmárija tisztöltessék
Tizetütöt márazora.

2.

Tizenegyet ütöt azora
Boldogságos szűz márija
Segitsminköt mindön Jóra
Tizenegyet ütöt márazora.

3.

Tizenkétoraji kijáltás nincs merakissértetök akkor Járnok.

4.

Éfélután ütöt égygyet,
Máregynappal értünk többet,
Agygyunk hálát az istennek,
Éfélután ütöt égygyet.

5.

Éfélután orakettő,
Dicsértessék a teremő,
Szűzmárija légysegittő
Éfélután orakettő.

6.

Éfélután orahárom,
Haalusznak énnem bánom.
Énmár csak az ucscsát Járom
Szentháromságot imádom
Éfélután orahárom.

7.

Ádventi orakijáltás:

Nigyazora fölkeljenek
Harangszora ébregygyenek
Szentmisére készüljenek
Nigyazora fölkeljenek.

A TÉLI FAGYLALT.

Barcsay Tamás mesélte, - lelkén szárad, ha nem igaz.

Tél derekán *Gyöngyösön* volt dolga és ebéd után benyitott egy cukrászdába, amely kisvárosban a kávéházat helyettesíti. Két szobából állott a helyiség, de alig hogy leült az első szobában, fogvacogva állott föl. Rettenetes hideg volt benn. Átmenekült a másik szobába, de itt majd hogy el nem ájult a nagy forróságtól. Mintha csak egy gőzfürdőbe nyitott volna be. A pincér utána jött és udvariasan mondta:

- Kérem, tessék talán a másik szobába átmenni, itt még nincs elég meleg!
- Mit mond? Itt még nincs elég meleg? Hisz majd megfölkök!

A pincér a hőmérőre mutatott:

- Tessék megnézni, még csak huszonnyolc fok! Még két fok hiányzik.

Valóban kinyitotta a kályhaajtót és hatalmas fahasábot dobott a pokoli tüzre. *Kállay Tamás* most már elhatározta, hogy végére jár ennek a furcsa rejtélynek, még ha megsül is. Leült és várt. Csakhamar egy nagy társaság érkezett, urak és hölgyek vegyesen. Mind bundában voltak, de a bunda alatt könnyű nyári ruha volt rajtuk. Körülültek egy asztalt és jókedvűen rendelkeztek, mialatt buzgón törülgették az izzadtságot az arcukról:

- Kérek egy jegeskávét!
- Én kérek egy szelet vaniliát és epret!
- Én egy tutti-frutti-fagylaltot kérek!

Barcsay Tamás ámulva kérdezte a pincértől:

- Kik ezek?
- Ez kérem egy rendes fagylaltozó társaság. Mind nagyon szeretik a fagylaltot, kérem alássan.
- Télen?
- Hát mit csinálnak? Nyáron nem jutnak hozzá, mert drága a jég nálunk.

ÉG ÉS FÖLD.

Szegvár környékén, ahol, ameddig csak a szem ellát, minden *Pallavicini*-birtok, van valahol egy kis iskola. Ebben a kis iskolában van egy derék tanító, akinek *Csihár* a neve. Ez a tanító nemrégiben - vagy talán nagyon régen, hisz a tanyákról oly sokára szivárog Pestig valami hír - a menny és föld közt való különbséget magyarázta a tanítványainak.

- A menny, édes gyermekeim - mondta szeliden - az az, ami fölöttünk van...

Aztán áttért a földre. Magyarázta, hogy mi a föld. Hogy az a föld, ami itt körülöttünk elterjed, amit látunk, ha szétnézünk, ami...

Szóval tűzbe jött és nagyon lelkesen magyarázott.

- Igen, gyermekeim - végezte az előadást - a menny, az az Istené. A föld, az - *Pallavicinié*...

A BÜBÁJOS SZER.

Petrozsényben a patikushoz beállított egy szegény oláh asszony és sirva panaszolta:

- Jaj domnule, domnule, engem megcsal az uram!

- Igen? No ez érdekes.

- Bizony, a szomszédasszonnyal csal meg. Egészen megbabonázta az a boszorkány.

- Jó, jó, de hát mi közöm nékem mindehhez? Intézze el ezt az urával!

- Hát én egy olyan port akarnék, ami elrontsa a szomszédasszony bűbáját és amitől az uram megutálja őtet.

A gyógyszerész elmosolyodott.

- Hm! És kitől hallotta, hogy van ilyen szer?

- Senkitől. De ha van olyan szer, amitől belészeret valakibe az ember, hát akkor bizonyosan van olyan is, amitől kiszeret belőle.

A patikárius egy kis dobozt megtöltött szörnyen büzlő assa foetidával és átadta a szegény asszonynak.

- Itt van ez a por, ezt keverje a szomszédasszony ruhájába és meglátja, hogy használni fog!

Az asszony néhány nap múlva újra jelentkezett és a patikárius kíváncsian kérdezte:

- No, használt?

Az asszony hálálkodva mondta:

- Óh, használt bizony, a jó Isten áldja meg érte! Sőt most még egy porciót kérnék belőle!

- Ejha! Ez is magának kell?

- Nem, instálom, ezt a lányom ruhájába fogom belékeverni, mert nagyon kerülgetik a legények...

EGY BETÜ.

Egy fiatal debreczeni házaspár faluról hozatott be magának cselédet.

Jó leány volt, dolgos, szorgalmas, becsületes, nagyon meg voltak vele elégedve és éppen ezért roppant sajnálták, mikor egy reggel, ahogy felkeltek, hült helyét találták. Egy levelet találtak a kamrájában, amelyben ez volt:

„Naccsága, tesszen megbocsátnyi, nem maradhatok, mert elszóllit *a honvágy*”.

Fogadtak helyette egy másik cselédet, megint csak egy parasztlányt. Az is nagyon derék, rendes lány volt, de egy szép reggelen ez is eltűnt épp úgy, mint a másik. Ő is hagyott hátra egy levelet, szintén helyesírási hibákkal és egy betű különbséggel az előbbivel azonos szöveget. Az ő levelében ugyanis ez volt:

„Naccsága, tesszen megbocsátnyi, nem maradhatok, mert elszóllit - *a honvégy*”.

AZ URASÁG MEG A GÓBÉ.

Jászai Mari jegyezte föl ezt a jóizü székely mondást, amelyet Szovátán hallott.

A szomszédjukban a meredek Kalondára kapaszkodik föl a székely két apró lovával. Szembe lefelé jön az uraság pompás telivérekkal. A székely nem bir, amaz meg nem akar idejére kitérni, összeakadnak. Az ur dühösen ugrik ki a hintóból, elkezd szidni a székelyt:

- Adta parasztja, felpofozlak, felrugdallak... Nézze meg az ember!

És egyik ilyen ígéret röpül a másik után a székely felé. Jó darabig csak állja ezt a székely és vesződik a szekérével, de aztán elfogy a türelme, föltaszítja a pipaszárával a homlokából a kalapot, és csak ennyit mond:

- *Hát én addig* mit csinállok?

VADÁSZKALAND.

Ez a hátborzongató vadászkaland Zólyom-megyében történt. Vadászni mentek az urak. Mindenki elfoglalta a neki kijelölt helyet és várta a vadat. Egyszerre csak hallja az egyik magános vadász, hogy ugatnak a kutyák. Körülnéz és látja, hogy őz iramodik el előtte. Felkapja a puskát, lő, az őz felbukik. Eddig rendjén van a dolog. Most jön az, ami hátborzongató.

Odamegy az őzhöz, de látja, hogy a kutyák rettenetesen nekivadulnak, mindenáron szét akarják tépni a vadat. Hogy megvédje, addig is, míg a társaiért szalad, fogja magát, leveti a bőrkabátját és beleburkolja az őzet. De a kutyák rémesen ugatnak.

- Megálljatok! - mondja nekik a ravasz vadász - majd kifogok én rajtatok!

Azzal szépen rágombolja az őzre a bőrkabátot. Elszalad a társaiért, visszajönnek - az őz nincs sehol. A sebe nem volt halálos, lábra kapott és elinalt a kabáttal együtt.

A társaság mulatott, a vadász pedig dult-fult mérgében. Nem is mindennapi dolog, hogy valakinek egy őz - ellopja a kabátját.

Néhány nap múlva egy más községbeli vadászkompania ment ki arra a területre. És az egyikük előtt egyszerre csak megjelent egy őz - automobilkabátban. Ugy megijedt tőle, hogy elejtette a puskáját. Ráfogták, hogy bolond. Senki se hitte el neki a kabátos őzről szóló legendát, amíg csak a két társaság össze nem találkozott.

A vége az lett, hogy maga a ravasz vadász, aki felöltöztette az őzet, addig lesett rá, amíg egyszer végleg lepuffantotta. Csak azt sajnálta, hogy a kabátját is le kellett lőnie. No meg azt, hogy hiába fogja elmesélni ezt a vadászkalandot, máshol mint Zólyomban egy lélek se fogja elhinni. Na, mi elhiszszük.

A VENDÉGLŐBEN.

Jóképű magyar tér be a szegedi Tisza-vendéglőbe.

- Kérek egy pohár sört - mondja.

Se szó, se beszéd, egy óra alatt megiszik egymásután tizenkilenc pohár sört. Mikor a huszadikat rendeli, a pincér nem állhatja meg, odaszól neki tisztelettel:

- 'cságos ur jól tud sört inni.

A magyar szigorúan, néz rá. Vállat von, aztán gőgösen szól:

- *Hátha még szeretném!*

E'MMÁN DÖFL.

Egy vasmegyei nagybirtokos, aki világéletében nagy különc hírében állott, meghalt a múlt évben. Egyenes örököse nem volt, de a rokonság annál bővebb számmal jelent meg a végrendelet felbontásánál. A buzgólkodásnak volt is értelme: négyezer hold fekete, zsíros dunántuli föld és nagy csomó pénz maradt az elhunyt után.

A közjegyző szobájában csakugy tolongott a gyászoló gyülekezet: egy közöshadseregbeli főhadnagy, egy albíró, egy ujdonsült földbirtokos házaspár, egy kamarás és még mások. Halálos csendben bontotta föl a közjegyző a testamentumot. Ennyit olvas belőle:

- Vagyonom általános örökösevé családom oldalágának azt a sarjadékát nevezem ki, aki *halálom után először pillantja meg a napvilágot.*

Óriási meglepetés! Az egész rengeteg vagyon olyan gyermeké, amelyik még meg sem született! Mielőtt azonban a hatóság ennek a rendelkezésnek a sulya alól felocsudott volna, odaszólt a fiatal földbirtokos önérzetes hangon a feleségéhez:

- Gyerünk, Irma!

PÁRBESZÉD.

Kecskemét főterén találkozik két parasztember.

- Adjon Isten, János! - köszönti az egyik a másikat.

- Honnan ismer kend engem? - csodálkozik a másik. - De meg én nem is vagyok János, hanem Antal!

- Ugyan, ugy-e? Hát nem találkoztunk-e a kőrösi vásáron?

- A' lehet! Most éppen odaigyekszem!

A GONDOS JEGYZŐKÖNYV.

Egy háromszékmegyei kis községben a képviselőtestület legutóbbi ülését parázs kis botrány zavarta meg.

Az egyik képviselőtestületi tag összeveszett a községi tanítóval és miután érveivel nem sikerült a nyakas tanférfiut kapacitálnia, dühbe gurult és ami a kezébe akadt: tintatartó, levélnyomó, pohár, csengő, azt mind egymásután a tanító fejéhez vagdosta.

A gyűlés persze félbeszakadt, különben is már a vége felé járt. Amikor aztán újból megnyílt az ülés, a képviselőtestületi tagok nagy többsége azt kívánta, hogy - örök időkre megbélyegzendő a magáról megfélekezett embert - a botrányt a jegyzőkönyvben meg kell örökíteni. Ezt el is határozták. Amire a jegyző meg is irta a dolgot a jegyzőkönyvben, még pedig a következőképpen:

„...Ezután A. K. képviselőtestületi tag a nyílt ülésen összeveszett R. L. képviselőtestületi taggal és minden tárgyat a fejéhez vágott. *Több tárgy nem lévén*, az ülés véget ért.”

ADÓFIZETÉSKOR.

Galambősz öreg magyar fizetett porciót *Mezőtur* adóhivatali pénztáránál.

Az öreg nem akart künn szorongani a többi várakozók csoportjában és mert a pénztárosnak régi ismerőse volt, hát bátorságot vett magának és beljebb került a rácson.

Üdvözölte a pénztárost és kezében az adókönyvvvel várta, amig rákerül a sor. Egy ideig csak nézte csöndesen az asztalon mind nagyobb halomba tornyosodó bankókat és ezüstpénzt, aztán megbökvén a pénztárost, a fülébe sugta:

- De jó is maguknak, uramöcsém, hogy ezzel a sok pénzzel bánnak!

- Már miért volna jó? - felelte mosolyogva a pénztáros. - Mi hasznunk belőle? Hiszen el kell ám nekünk számolnunk ezzel az utolsó krajcárig!

- Beszélhet nekem, uramöcsém, - folytatta az öreg és jelentősegteljesen pislantott a szemével - nincs az egészen így. Hiszen, ha a molnár bemegy a malomba, arra is ragad liszt, hát már csak az urakra is ragad valami abból, amivel dolgoznak...

EZ IS KARRIÉR!

Kubik Béla mesélte:

Kocsin esett meg az eset. Négyen ültek kocsiban s én beszédbe ereszkedtem a kocsissal. Felső-Borsod örök témájáról, az amerikai kivándorlásról kezdett beszélni. Hogy milyen jó dolguk van a magyaroknak Amerika nagy városaiban.

Azt mondom neki:

- Ne beszélj, nem tudod te, mi van a nagy városokban.
- Hogyne tudnám!
- Voltál-e már nagy városban?
- Voltam biz én.
- Hol?
- Pesten.
- Hát aztán ott azt tapasztaltad, hogy jobb dolguk van az embereknek, mint falun?
- Azt én. Mégis csak többre megy az ember a nagy városban. Itt van például a sógorom cimborája, az Apostol Péter. Elment Miskolcra tizenhétéves korában. Kocsis lett egy fiákeresnél. Aztán megszedte magát és vásárolt egy fiákert. Evvel annyit keresett, hogy vett hozzá még hármat. Most már volt neki négy. A négy fiákerrel pedig annyit keresett, hogy fölment Pestre és most finom ruhája van, nagy ur, mert *megvette a 293-as villamost*, azzal jár a köruton, maga hajtja...

A SZILVAMAG.

Boldog pestiek, akik falura mennek izzó nyár idején hűs idillekben gyönyörködni. A Vigadó koncertjei után a csirkék sipogását, az elegáns aranyifjuság bókjai helyett a méhek döngicsélését hallgatni és a Gerbaud-cukorkák helyett fáról eszegetni a zöld szilvát.

Ezzel az idillikus gyönyörűséggel foglalkozott egy lipótvárosi urhölgy is, aki falun tölti a nyarat. A cselédleány a fa tetején szedegette a befőzni való szilvát, lent pedig a nagysága tépdeste és ette a hamvas gyümölcsöt.

De - oh, balsors! - egy vigyázatlan pillanatban, maga sem vette észre, hogyan, - lenyelt egy magot. Amikor észrevette, akkor már késő volt. Akkor már lent volt.

A nagysága egészen elsápadt az ijedtségtől. Orvos messze lakik innét, amíg az megérkezik, ki tudja, milyen baj lehet még ebből. Ekkor eszébe jutott, hogy nem ártana kikérni a nép egyszerű gyermekének a tanácsát. Elvégre a házi gyógyító mód sokszor művel csodákat. Rémműlten kiáltott föl a fa tetejére:

- Zsuzsa! Zsuzsa!
- Parancsol a naccsága?
- Mondd Zsuzsa, mit szoktál te csinálni, ha lenyelsz egy szilvamagot?

A cselédleány nagyot nézett, aztán vigyorogva válaszolta:

- Én mindet lenyelem!

AZ A FRÁNYA NIMÖT!

A kassai hadtestparancsnok látogatást tett az önkéntesek között. A százados sorra oktatta az önkénteseket, hogy mit válaszoljanak a hatalmas ur kérdéseire. De volt köztük egy Szabó István nevű önkéntes, aki egy mukkot se tudott németül. Azt hát külön kellett kioktatni.

- Nézze, a herceg első kérdése az lesz, hogy mi a foglalkozása... Tehát mi a foglalkozása?

- Mérnök.

- Helyes! Tehát azt fogja felelni, hogy: „Melde gehorsamst, Ingenieur”.

Aztán kioktatta, hogy a második kérdésre felelje azt, hogy Mezőturra való. Több kérdést nem szokott ő hercegsége ugysem intézni az önkéntesekhez.

...Mikor a hadtestparancsnok Szabó Istvánhoz ért, megkérdezte tőle németül, hogy mi a foglalkozása? Az önkéntes kívágta, mint a parancsszót:

- Ingenieur, Durchlaucht!

A herceg azonban egyszerre érdeklődve kérdezte tőle:

- Ingenieur? Also, Sie waren schon im eisernen Thor? (Tehát ön volt már a Vaskapunál?)

Az önkéntes tiszteletteljesen, de mosolyogva válaszolta:

- Nicht in eiserne Tor, aber in - Mező-Tor!

A FŐISPÁNFI.

Egy munkapárti főispán fia vizsgázott a megyei székhelyen levő főgimnázium hatodik osztályában. Magánvizsga volt és a főispáni apa is végighallgatta nagyreményű fia feleleteit.

A tanárok roppant előzékenyek voltak a fiu iránt és maguk jobban drukoltak a jó feleletek miatt, mint a vizsgázó diák.

Különös izgatottsággal kereste a könnyű kérdéseket a történelem professzora, aki régi lekötelezettje volt a főispánnak. Jó ideig gondolkozott az első kérdésen. Végre megtalálta.

- Mondja meg nekem - kérdezte - hogy mikor volt az első keresztes háború?

A fiu gondolkodás és szemhunyorítás nélkül kívágta:

- Az első keresztes háború 1625-ben volt!

Érthető konsternáció. Maga a történelemtanár is meghökkent. De csak egy pillanatra. Mert aztán udvariasan így szólt:

- Hát kérem... az évszám ellen csöpp kifogásom sincs... csak hogy e helyen én nem alkalmaznám!

UTAZÁS A HEGYEK KÖZT.

Kocsin megy Szászrégen felé egy mérnök, olyan uton, amely csupa hegy-völgy. Székely fuvaros vitte, akinek két kis lovacskája vigan poroszkált, mikor lefelé kellett menni, de nagyon nehezen huzott, mikor a kaptató következett.

Igy aztán egyszer, mikor leértek a völgybe és megint fölfelé kellett menni, így szólt a mérnökhöz a fuvaros:

- Szállj le, német.

A mérnök szó nélkül leszállt és felgyalogolt a kocsi mellett. Fenn azt mondja a székely:

- Ülj fel, német.

Azontul így ment ez végig. - Lenn a völgyben:

- Szállj le, német.

Fönn a hegyen:

- Ülj fel, német.

És Szászrégenig szabályosan váltakozott a szálljenémet és az üljfelnémet, aszerint, hogy hegynek ment-e a kocsi, vagy völgynek.

Megérkeznek Szászrégenbe.

- Mi jár magának? - kérdi a fuvarostól a mérnök.

- Két forint.

Elővesz erre a mérnök a zsebéből husz hatost és két csomóba rakva őket, olvasni kezdi:

- Ülj fel német, szállj fel német, ülj fel német, szállj fel német...

Az „ülj fel” volt az egyik csomó, a „szállj le” volt a másik csomó. Mindenik csomóba tíz hatos jutott. Mikor aztán ki volt olvasva így a két forint, fogta a mérnök az egyik csomót és odatolta a fuvaros elé, mondván:

- Ülj fel, német.

A másik csomót pedig besöpörte és zsebre vágta, mondván:

- Szállj le, német.

Azzal elment.

VICINÁLIA.

Egyre-másra államosítják a helyiérdekű vasutakat: kiveszöfélben a történetek, melyek a „kávédaráló”-ról szólnak.

Mint fehér hollót üdvözljük hát ezt a vicinális történetet, melyet a Dunántulról kaptunk. Olyan helyi érdekű vasuton történt, amelyet még nem váltott meg az állam. Ezen a vonalon a forgalmat még a régi patriárkális csigalassúsággal bonyolítják le.

Megy, megy a kis vicinális, egyszerre csat megáll a nyílt pályán. Az utasok ijedten dugják ki fejüket az ablakon. Sehol semmi. A kalauz rohan előre a gép felé.

- Mi az, mi történt? - kérdik tőle.

- Semmi, kérem, semmi! Csak egy tehén. Nem akar lemenni a sinről. Mindjárt lekergetjük!

Öt perc múlva elindul a vonat. Félóraig zakatol előre, akkor aztán megint megáll a nyílt pályán. Ijedtség, szaladgálás.

Egy utas gunyosan szól oda a kalauzhoz:

- Talán most egy másik tehén állja a vonat útját?

Mire a kalauz, őszintén:

- Nem uram. Most megint *ugyanaz a tehén* állott a gép elé...

*

Benedek János mesélte el a másik vicinális-esetet:

Vidéken volt dolga, olyan helyen, ahová csak vicinálison lehet utazni. Mikor visszafelé jön, siet, mert már háromnegyed három, s a vonat délután háromkor indult a menetrend szerint.

Nagy lihegve érkezik az állomási épülethez, pontban hat perccel három előtt és rémülten látja, hogy a vonat prüszkölve indul kifelé az állomásról.

Odarohan az állomásfőnökhöz:

- Kérem, micsoda dolog ez? A vonat már elment, pedig még nincs is három óra!

Épp készül dühöngeni, lármázni, igazságtalanságról beszélni, mikor a főnök mosolyogva nyugtatja meg:

- Kérem, ne tessék félreérteni a dolgot. Ez még *a reggeli nyolcórás vonat*...

CSAK FINOMAN!

Egy kis vidéki város két helyi lapjának szerkesztője teljesen új alapokra fektette a párbajozást. Feltalálták az egészségügyi párbajt, amelyet különben drótnélküli duellumnak is nevezhetünk.

A párbajról két dokumentum jelent meg; az első az egyik, a második a másik helyi lapban.

Az első számú dokumentum így szól:

„Uram! Uriember olyan pernahajderhez, mint amilyen ön, nem küld segédeket. Tekintse magát e soraim által felpofozottnak. Ezennel adok önnek jobbról egy pofot és balról egy pofot és adjon hálát az Istennek, hogy ez alkalommal nem nyultam még a botomhoz is, hogy önt megfenyítsem.”

Erre a másik szerkesztő a következőket válaszolta:

„Kitűnő ellenfelem! Köszönöm önnek, hogy - bárcsak írásban - mindössze csak két pofont adott nekem és a botozásról lemondott. Engedje meg, hogy az inzultusra azzal válaszoljak, hogy ezennel hat revolverlövést röpítek az ön koponyájába. Abban a pillanatban, mikor levelem e részét elolvasta, tekintse magát halott embernek. Üdvözlöm a hulláját!”

AZ UJ BÁRÓ.

Az uj báró, akiről szó van, nemcsak uj báró, hanem uj keresztény is. Mint a bécsiek mondják: „Stehchrist.” Állt, mikor keresztelték.

A tavaszt otthon tölti az „ősi kurián” és találkozik sétaközben a plébánossal. Az öreg főiszotelendő megszólítja:

- Méltóságos báró ur, valamit szeretnék kérdezni öntől.

A báró nagy kegyesen:

- Mi kell, főur?

- Ön elkergetett a birtokáról két embert. Egy leányt meg egy legényt. Sirva jöttek hozzám. Mind a kettőt gyerekkora óta ismerem, tudom, hogy tisztességes emberek. Mi volt mégis az oka, hogy méltóságod elbocsátotta őket szolgálatából?

A báró:

- Tudja, főuram, ezek szerették egymást, de vadházasságban éltek egymással. Ezt pedig én nem tűröm. Mint jó katolikus, szigorú vagyok az ilyen dologban.

Az öreg plébános szeliden mondja:

- Tudja, báró ur, majd ön is szelidebben fog gondolkozni az ilyesmiről, ha... *oly sokáig lesz katolikus, mint én...*

AUTOMOBILIA.

Grófi automobil száguld végig az országuton. Pöfögve, száguldva hagyja el a csöndesen ballaó parasztszekeret, melyet egy rossz gebe huz. A szekér egy kis hordó petroleumot szállít.

Aztán hirtelen: puffogás, berregés, az automobil megáll. Elromlott. A gróf leugrik, a chauffeur előveszi a szerszámait és nagyban kinlódik a megrekedt gépkocsival.

A parasztszekér utóléri őket. A paraszt pedig rövidesen átszól a kinlódó uraknak:

- Tessen felülni a szekeremre... beviszem az urakat a faluba.

Az urak nem is felelnek neki.

A jószívű paraszt megint szól:

- Üljenek fel, no!

Semmi válasz.

A paraszt hátramutat a szekérére és kínálja:

- Tessen, no... *ez is bűdös...*

*

Gróf *Károlyi* Mihály kastélyában jelentkezett egy szegény parasztember. Bebocsátják. A gróf titkárával akar beszélni.

- No, mi kell öreg?

- Könyörgöm alássan... ugy-e, van a méltóságos gróf urnak gépkocsija?

- Hogyne volna.
- Automobil, ugy-e?
- Az, az.
- Hát arra kérném... tegye meg a gróf ur nekem ezt a szivességet... nincs pénzünk hentesre...
üsse el vele a disznómat...

IGAZ, AMI IGAZ.

A horvát bán, *Tomasich* Miklós beszélte el:

Egy falusi legény katonasor előtt nősült. Elvett egy Marusa nevű gyönyörű szép horvát leányzót. A fészekrakás után egy hónapra Mirkót besorozták és elvitték a meszes hegyek közé három esztendőre. Marusa otthon maradt egyedül.

A minap meglátja a barátunk. Két pirinyó gyerekkel sétál.

Megszólítja:

- Kié ez a két gyerek, Marusa?
- Az enyimek.
- Hm. Hiszen... nincs itthon az urad?

Marusa vállat von:

- Nincs. *De ir néha.*

A MAGYAR UR BÉCSBEN.

Egy marosvásárhelyi uriemberrel történt, aki nemcsak jó magyar, hanem igen rossz német is, amennyiben egy kukkot sem ért németül. Bécsbe utazott, s megszállt egy kis szállóban, amelynek valami átkozottul komplikált német neve volt, mondjuk: „Hotel zu den drei weissen Raben”. Amint megszállt a fogadóban, azonnal megtáviratozta ezt a címet a feleségének Marosvásárhelyre. Aztán ment a dolga után. Délelőtt járkált, délben valahol megebédelt, délután látogatásokat tett, este színházba ment, s mikor színház után kocsiba ült és a szállójába akart hajtani, kétségbeesve konstataálta, hogy - elfelejtette a szálló nevét.

- Hotel... hotel... zu...

Csak ennyit tudott motyogni a kocsisnak. Az pedig ebből édes-keveset értett. Most aztán igazán nagy volt a baj. És hiába törte a fejét, nem jutott eszébe az átkozott cím. Elment hát aludni a Habsburg-szállóba (ezt nem lehet elfelejteni) és onnan a következő táviratot küldte Marosvásárhelyre a feleségének:

- *Kérek azonnali sürgönyválaszt: hol lakom?*

Mire aztán másnap szerencsésen megtáviratozták neki hazulról, hogy hol lakik...

A PARASZT HITE.

Egy nemrégén tartott mezőgazdasági statisztikai összeírás alkalmával a somogyi paraszttól azt kérdi az összeíró ügynök:

- Mi a vallása?

Az atyafi néz és hallgat.

- Nos, nem érti? - azt kérdezem, hogy micsoda hiten van?

Erre a paraszt megvakarja a füle tövét és nagy fohászkodással kiböki:

- Mán én csak azon a hiten vagyok, kérem, hogy adó lesz ebbü...

HA A KALAUZ UDVARIAS.

Békés vármegye árvaszékeének elnöke: *Nagy Károly*, roppant népszerű és ismert ember a pátriájában. A vármegye apraja-nagyja ismeri és megsüvegezi.

Éppen ezért kissé rosszul esett neki a minap, - mikor valami hivatalos dologban Szatmárra utazott, - hogy az uton ki sem törődött vele. A kalauz, a közbeeső állomások főnökei csak úgy bántak vele, mint más emberfiával. Ezért aztán haragosan hajtotta fejét álomra a vasuti kocsi párnáján, és álmodozva gondolt a jó Békésre, ahol őt mindenki ismeri és szereti.

Egyszerre csak nagyot zökkenve megállott a vonat, az árvaszéki elnök ur felriadt álmából és legkellemesebb meglepetésére hallja, amint a kalauz kiáltja:

- Nagykároly, tessék kiszállni!

Öntelt mosolylyal kereste össze a pakkját és kiszállt. Mikor a vonat már elrobogott, vette csak észre, hogy Szatmár helyett - Nagykárolyban szállt ki a kalauz „udvarias” felszólítására.

A TÖRVÉNY NEVÉBEN!

Dr. *Bethlen* Oszkár, a kitűnő ujságíró beszélte el ezt a kalandját:

Egy kis vidéki magyar községben volt dolga és amint megérkezett, egyenest megszállott az egyetlen vendégfogadóba és lefeküdt aludni.

De alig aludt el, rémséges dörömbözés riasztotta föl álmából. Két marcona csendőr állott előtte és ráfordult mogorván:

- Tessék követni bennünket! Ön foglyunk!

Bethlen mérgesen válaszolt:

- Hát ez meg már micsoda ostobaság?

- Csak semmi okoskodás! Tessék bennünket szép szerével követni a főszolgabíróhoz!

- Milyen joggal mernek letartóztatni engem? Hol az elfogatási parancs?

- Ehun van la!

Megnézte, hát biz' az korrekt elfogatási parancs volt, melyszerint az az idegen, aki ma este a vendégfogadóba szállott, azonnal letartóztatandó s a főszolgabíró elé vezetendő. Ez ellen igazán nem lehetett protestálni. Legokosabb volt megnyugodni szépen és követni a csendőröket.

A főszolgabíró ur nagy keményen, hivatalos komolysággal faggatta ki a foglyot. Hogy mi a neve, hová való, mi a foglalkozása és mindez bevezettetett a hivatalos protokollumba. Azután kiküldte a csendőröket és mikor egyedül maradtak, egyszerre nyájasan mondta:

- No pajtás, tudod-é, hogy miért tartóztattalak le?

- Tudja a fityrittyes fityfene!

- Hát azért, mert lábbal tiportad a helyi tradíciókat. Mert jegyezd meg, hogy nálunk az a szokás, miszerint ha vigéc jön a községbe, az a vendégfogadóba száll, de ha uri ember jön, az mind nálam lakik... No, gyere át a másik szobába. Ott a vacsora és egy kis bor is akad hozzá!...

AZ ÖNÉRZETES FOGADÓS.

Kéri Pál ujságíró-kollégánkat a minap kiküldte a lapja vidékre, egy nagyon kis városba, amelynek mindössze csak egy szállodája van. Az ujságíró, ki kénytelen volt az éjszakát is ott tölteni, amikor szobát nyitattott magának a primitív szállodában, az ágy láttára valósággal megrémült.

- Mi ez kérem, - hüledezett, - hiszen ezt az ágyat évek óta nem használták. Hiszen ezen ujjnyi vastagon van a por!

A szállodás indignálódva felelte:

- Kérem, kérem, mit gondol az ur?! Az, ami az ágyon van: - *rovarpor!*

A RAVASZ BÍRÓ.

Dévaványa bírájához beállított egy biztosítási vigéc. Arra akarta rávenni a bírót, hogy biztosítsa a község pénzét betörés ellen. De a bíró sehogysem akart kötélnék állani. Egyre azt hajtogatta:

- Azért vettük a Wertheim-kasszát, hogy be ne törhessenek.

- Nem ér az semmit! A betörők a vaskasszát is kifurják!

- Azt ugyan nem teszik! Éjjel-nappal két bakter vigyáz a városházán.

- Óh, az öröket elaltathatják, vagy lesurhatják. Sokszor történt már ilyesmi.

A bíró ravaszul pislantott és sugva mondta:

- Hiszen akkor nincs nagy veszedelem, mert a pénzt *itt hordom a lajbim bélésében.*

Meg is mutatta mindjárt a hatalmas bankócsomót.

A VONATON.

A vasuti kupében ketten ültek: egy öreg ur és egy fiatal ur. A fiatal volt a beszédesebb és megkérdezte az öregtől:

- Hova tetszik utazni?

- Zsolnára.

A fiatalembernek egyszerre földerült az arca:

- Ejnye, van nekem Zsolnán egy kitűnő öreg pajtásom! Egyszer be pompás estét töltöttünk együtt Nyitrán. Azóta se mulattam olyan jól.

- Igen? Ki az?

- A zsolnai közjegyző.

Az öreg kényelmetlenül izgett-mozgott a helyén, aztán rejtett boszusággal dünnyögte:

- Szép. Az a közjegyző én vagyok!

A fiatalember zavartan mentegetőzött:

- Igazán? Ejnye no... rossz a memóriám, nem tudom emlékezetben tartani az arcokat!

...Az affér elsimult és mikor a vonat már Zsolnára közeledett, az öreg ur a koffereit rakosgatva, nyájasan szólott a fiatalemberhez:

- Ön tehát Nyitrán lakik?

- Igen.

- Van nekem ott egy barátom. Nagyon mulatós, vig fiu. Roppantul szeretem. Kérem, adja át neki az üdvözetemet.

- Oh, nagyon szivesen. És hogy hívják?

- Clair Vilmosnak!

Most a fiatalember kezdett kényelmetlenül izegni-mozogni és fanyarul válaszolta:

- Igen? Az éppen én vagyok!

ROVANCSOLÁS.

Egy kisebb hajdumegyei városkába a szokásos rovancsolásra leérkezett egy miniszteri tanácsos Budapestről.

Reggel beállított a városházára és kereste a polgármestert. Ott persze nagyot nézett rá a hajdu. Vajmi gyér fogalma lehet a miniszteri tanácsos ur öméltóságának arról, hogy micsoda rettenetes ur egy hajdumegyei polgármester, ha azt hiszi, hogy ilyen kora reggel már a hivatalában kuksol. De, mert olyan nagyon ragaszkodott hozzá, végül mégis elment a hajdu, hogy felköltse a polgármestert.

- Paugármester uram, ibredjik! Egy pesti ur van itt!

- Bizonyosan vigéc. Dobd ki!

- De nem vigéc ám, hanem valami miniszteri tanácsos, vagy mi az isten csudája.

Erre mégis csak fölkelt a polgármester ur és kényelmesen elcammogott a városházára. Mikor készen voltak a rovincsolással, megveregette a méltóságos ur vállát és kegyesen mondta neki:

- Hát mán az a szokás, hogy ilyenkor meghijják a vendéget ebédre. Hát gyűjjék el hozzám egy kis lebbencs-levesre.

A méltóságos urnak sehogy sem tetszett ez a bizalmas hang és ridegen válaszolta:

- Köszönöm, de majd a „Bika”-fogadóban ebédelek.

A polgármester ravaszul, hunyorogva mondta:

- No csak gyűjjék... *Hiszen azér föl lehet azt számítani!*

VASUTI JELENET.

Kolozsvár felé robogott a vonat, amelyen egy ifju, mágnás-hajlandóságu uracs utazott. Minden fülkébe benézegetett, hogy nem találna-e ismerősré.

Az egyik fülkében talált is egy lipótvárosi fiatalembert, aki fásult arccal gunnyasztott a sarokban. Az uracs jól megnézte a monokliján, mert sehogy sem tudott eligazodni magában, hogy ismeri-e. Aztán affektált racscsolással megszólalt:

- Kévem, nemde bávó Vévtessy?

A fiatalember udvariasan felelte:

- Báró Vértessy? Nem, kérem, csak két nap óta nem aludtam s azért van olyan buta pofám.

A SIÓFOKI TEMPLOMOK.

Siófokról került Budapestre ez a régi, de jó kis bon-mot. Két fiatalember beszélget egymással. Azt mondja az egyik:

- Hallottad, hogy Siófokon három templomot építettek egyszerre?

- Hármát? Kinek kellett három templom egyszerre?

- Egyet a katolikusok számára, egyet a reformátusok számára, egyet pedig a - fürdővendégek számára.

RIPACSÉKNÁL.

A vidéki színészet apróságai közül való ez a két kis történet:

I. Uj színész vonul be a kis vidéki szintársulathoz. Az első próbán óriási feltűnést kelt: sugó nélkül, szóról-szóra tudja a szerepét.

Az igazgató diszkrétén félrehívja:

- Kedves barátom, ez így nem mehet!

- Hogyan? Talán nem nyertem meg a tetszését?
- De igen! Csakhogy ezzel a rettenetes szereptudással - megzavarja az egész ensemblé-t!

II. Történeti drámát játszanak egy vidéki nyári szinkörben. A hősnek az utolsó felvonásban meg kell halnia. Az igazgató a kulisszák mögül rémülten látja, hogy a hős már rég kardjába dőlt, de nem akar meghalni. Sőt: mosolyog és rögtönöz:

A direktor haját tépve, rohan a rendezőhöz:

- Mit csinál a gazember? Már rég halva kéne feküdnie!
- Tudom! - feleli pokoli nyugalommal a rendező. - Azt üzeni önnek, hogy addig nem hal meg, amíg nálam nem deponálja a mult havi gázsiját!...

HALOTTI BESZÉD.

Félegyházán történt: Egy derék gazdaember elhalálozott. Jóra való ember volt, aki szerette a feleségét, marháját és barátait. Hát tisztességgel eltemették. Eljöttek a gazdák, ismerősök.

A pap is elmondta már imáját, könnyek is voltak már jócskán az asszonynép szemében s éppen le akarták eresztetni a koporsót, midőn előáll egy javakorban levő parasztember, régi ismerőse az elhunynak, s imígyen kezd beszélni:

- Nem születtem papnak, hát nem is tudok prédikálni, de bizony azért csak mégis bucsuzkodnom kell tőled, Józsi bátyám. Csak azt mondom: Becsületes ember voltál... *távozz egészségben...*

Azzal szerényen visszavonult a gyászolók közé.

MÜÉRTELEM.

Egy kis vidéki városnak ősrégi temploma volt, amelynek falait vedlett freskók diszítették. A templom kegyura felismerte a falfestmények történelmi becsét és nagyobb összeget adományozott a községnek a templom restaurálására. Aztán abban a boldog tudatban utazott vissza Budapestre, hogy most hatalmas szolgálatot tett a művészetnek.

Néhány hónap múlva a kurátor levélben értesítette, hogy a restauráció immár befejeztetett és a kegyurnak nagy gyönyörűsége lesz benne, ha meglátja. A kegyur egy műtörténészt is levitt magával, hadd lássa ő is, hogy immár a kis falvakban is meg tudják becsülni a műkincseket.

De mikor beléptek a templomba, majd elájultak. A falak ragyogó fehérre voltak bemeszelve, mint a ma esett hó. A kegyur megbotránkozva förmedt a kurátorra:

- Ejnye azt a!... Hát hogy volt lelkük hozzá, hogy a meszet rákenjék erre a festésre?

A kurátor büszkén mosolygott és fölényesen mondta:

- Dejszen, van azért nekünk is magunkhoz való eszünk... Hiszen előbb levertük az ócska vakolatot csöppig!

A PESTI GAVALLÉR.

Egy kisebb vidéki városban tavaszi táncmulatságot rendezett a helyi intelligencia. Felvonult az egész környék leány-serege, szebbnél-szebb hajadonok, tüzről pattant menyecskék, hogy farsang óta kipihent erőik teljével vessék magukat a mulatság, a tánc karjaiba. De az a sokszor felhánytorgatott statisztika, hogy hét-hét leány esik egy-egy férfiúra, még az is kudarcot vallott e mulatságon, mivelhogy oly számosan voltak itt a hölgyek, hogy tizenkettő is jutott egy fiatalemberre.

Nagy keletje volt tehát a fiatalembereknek és ugyancsak megbecsültek minden táncost. Nem használt itt az urak megszokott szabadkozása, hogy: „nem vagyok táncos”, - irgalmatlanul megtáncoltattak minden férfineműt, akinek csak ép lába volt. De bizony így is bőséges volt a petrezselyemvásár.

Ily körülmények között képzelhető, mily kellemes feltűnést keltett, mikor tizenegy óra tájt megjelent a szellős táncteremben egy elegáns ur. Kifogástalanul ült rajta a frakk, selymes szőke bajusza szeliden árnyalta ajkát, előkelő blazirtság tükröződött arcáról: - maga volt a megtestesült elegancia. Közel a terem ajtajához leült egy székre. A lányok összedugták a fejüket s csakhamar szájról-szájra járt a kérdés:

- Ki ez az előkelő fiatalember?

- Ur lehet, mert frakkban jelent meg! - jelent meg a kis város férfidivat-szakértője.

Senki sem ismerte a fiatalembert. Az pedig csak ült egy helyben és kissé unottan nézte a táncolókat. Oly zárkózottnak látszott, hogy egy rendező sem mert feléje közeledni. A legbátrabbik egy izben már feléje is ment, de ekkor a fiatalember felkelt és távozott a teremből.

Mintha a mulatság lelke költözött volna el: a hölgyeknek egyszerre unalmasnak látszott az est s másról se beszéltek, csak a titokzatos idegenről s találgatták, vajjon ki lehet?

- Bizonyosan valami herceg, aki inkognitóban jött ide s meg akarta látni a helyi intelligenciát!

Ebben aztán mindenki megnyugodott. Így következett el a szünóra. A párok az étterembe vonultak szupéra. A társaság elhelyezkedett az asztaloknál. Egyszerre csak felsikolt az egyik ifju hölgy:

- Az ismeretlenünk! Ni, idejön!

És csakugyan az idegen hanyag léptekkel az asztalhoz közeledett, nadrágja zsebéből valami fehérség fityegett s ahogy odaért, elegáns mozdulattal egy papírivet vett ki frakkja belső zsebéből:

- Mit méztatik p'rrancsolni vacsorára?

Általános elszörnyüködés! Az elegáns ismeretlen a - pincér volt. Aznap hozatta a vendéglős Pestről.

EZ IS ÉLELMESSÉG.

Fodor Károly, a népszerű vivómester, a Balaton mellett nyaralt, egy balatonmenti faluból Füredre akart eljutni és fuvarost keresett. Talált is egy parasztgazdát, aki éppen tűzifával rakta meg a szekérét az udvaron. Megszólította:

- Hová indul, bácsi?

- Fűredre viszek egy kis fát eladni.
- Hát nézze, bácsi, inkább vigyen be engem Fűredre. Megfizetek érte.
- Nem lehet, mert a fát viszem.
- Hát ne vigye a fát. Fizetek én szívesen annyit, mint amennyit azért a fáért kapna.
- Nem lehet, kérem, mert ez a fa eladó.
- Eladó? Hát hogy adja?
- Három forint, Fűredre szállítva.
- Gilt! Megveszem a fát, itt a három forint. És most magának ajándékozom a fát, engem pedig vigyen be - szíveségből Fűredre. Jó lesz, bácsi?
- Így már jó. Tessen felülni.

AZ ISTÁLLÓ.

Nemcsak Budapesten, a vidéken is egyforma a háziur: vagyis stájgerol valamennyi. Amint azt az alábbi kis eset is bizonyítja, amely Kassán történt.

Egy családos hivatalnok lakást nézett és az egyik teljesen megfelelő lett volna, csak még az árral kellett volna rendbe jönni. Megkérdezte a háziurat:

- Hogy ez a lakás?
- Nyolcszáz forint.

A hivatalnok majd elájult erre a szörnyű árra, de aztán hamar fölocsudott és nyugodtan kérdezte:

- Hm! Aztán *van istálló is ehhez a lakáshoz?*
- Nincs. De minek önnek az istálló?
- Nekem nem kell, de *annak a marhának kell*, aki ezért a lakásért megad nyolcszáz forintot!

AZ AKKURÁTUS PARASZT.

Derecske határán vadászgatott néhány bihari zsentri vadrucára. Ruca akadt is elég, de közben úgy megszomjaztak, hogy inkább lemondtak a vadászásról és egy kis ivóvíz után kezdtek nézni. De nem volt sehol és a szomjas karaván busan ballagott a derecskei Szaharában oázist keresve.

Végre föl is tűnt a várva-várt oázis egy - dinnyésszekér képében. Egy öreg magyar ült a szekéren és a derecskei vásárra vitte be a görögdinnyét. No ez éppen jó lesz a szomjuságra!

Szunyogh Loránd megszólította az öreg parasztot:

- Atyafi, eladó ez a dinnye?
- Persze, hogy eladó!
- No, akkor csak ide vele mindegyikünknek egyet-egyet!

Az öreg megcsóválta a fejét.

- Nem lehet ám, mert én ezt a vásárra viszem eladni!

Szunyogh Loránd elámult.

- Hiszen mindegy, akár itt adja el, akár ott. Megfizetjük szívesen duplán is az árát.

- Nem lehet ám! Ki tudná azt, hogy mennyi most a vásáron az ára a dinnyének!

- Hát akármennyit gondol is, mi megadjuk duplán. Adunk egy forintot darabjáért. Jó lesz-e?

Az öreg paraszt szomorúan mondta:

- Nem adhatom, instálom.

A vadász most már mérgesen mondta:

- De hát miért nem?

- Mert én a vásárra szántam.

- Hisz azért ideadhat négyet belőle. A többi aztán vigye a vásárra.

- Nem lehet, instálom! Kerek száz darabot szántam a vásárra!

Az öreg közibe csapott a lovaknak és elhajtatott. A vadászok nagyot nyelve néztek utána és egyszerre megértették, hogy ebből a nációból bajosan lesz valaha kereskedő-nép.

AFFÉR A HIVATALBAN.

Egy vidéki városka vasuti állomásán a férj is hivatalnok és a felesége is. És a hivatalban megfordítva történt az eset: vagyis a férj volt a főlebbvaló, holott odahaza a családi életben határozottan az asszony hordta Orbán süvegét.

Történt a minap, hogy a férj uram ebéd után át akart menni a kaszinóba tarokkozni. Hivatalos hangon rászólt hát a feleségére:

- Kérlek, helyettesíts engem ma délután a hivatalban.

De az asszony nem ment belé a hivatalos hangba, hanem csipőre tette a kezét és amugy familialiter rátámadt:

- Ejnye, te korhely, te kártyás, gézengúz! Már megint kártyázni akarsz menni? Mars a hivatalba!

- Velem beszélsz így, a főlebbvalóddal?

- Főlebbvalóm? Hát nesze te főlebbvaló! Te alávaló!

A főnök ur egy hatalmas pofont kapott alárendeltjétől. Ez már sok volt és a főnök dühösen mondta:

- Nohát ezért meglakolsz! Ezennel elítéllek tíz forint pénzbírságra!

- Füttyölök az ítéletedre!

De a férj ezuttal nem tréfált, hanem írásban is tudatta feleségével a megbírságolást. Az asszony sem volt rest és rögtön föllebezett az igazgatósághoz.

Persze másnap már kibékültek és szépen megfélejtkeztek az egész afférról. De néhány nap múlva visszaérkezett az igazgatóságtól a felelősség. Az igazgatóság elutasította a felelősséget és elrendelte, hogy csak fizessen be az engedetlen hivatalnok tíz forintot az államkasszába.

Bezzeg, most már a férj keservesen vakarta a füle tövét, mert hát a tíz forintot végezetül mégis csak a saját zsebéből kellett kifizetnie.

A HITBUZGÓSÁG JUTALMA.

Liptó-Szent-Miklóson van egy kis diákok, akik nagyon buzgó katolikus és még buzgóbb dendi. Előbbi passzióját azonban sokkal könnyebben elégíthette ki, mint az utóbbit, mert a hit malasztját ingyen mérik, a dendi ruhát azonban csak készpénzért.

No de a mi diákokunk áhitatos szívvvel úgy gondolkozott, hogy ha a jó isten fölruházza a mezők liliomát, akkor egy püspök is fölruházhat legalább egy diákokot. Írt tehát egy áhitatos levelet a püspökhöz, hogy csúszos fájdalmai vannak és e nyavalyája ellen csak a lourdesi csodaforrástól reméli gyógyulását. Mivel azonban e forrás csodatevő vizéhez csakis nagy pénzek árán lehet eljutni, pénze pedig nincs, ergo... a levél további részét sejtetik már azon olvasóink, akikben van annyi áhitat, mint ő benne volt.

A püspök ur a plébánosnál tudakozódott a diákokról és a plébános a legnagyobb elragadtatással írt vissza a diákok vallásos buzgalmáról. Ennélfogva a diákok reménységei nagyra duzzadtak és türelmetlenül várta már a pénzeslevelet, amit a jószívű püspök fog küldeni neki.

Néhány nap múlva kapott is egy postacsomagot. Izgatottan föl bontotta. Két üveg lourdesi víz volt benne és a püspök sajátkezű levele volt mellette:

- „Meghallgattam kérésedet. Idd és meg fogsz gyógyulni.”

A SERTÉSVÉSZ.

Izbégen, Szentendre mellett él egy derék öreg ur, *Szatmári* bácsi. Nyugdíjas színész. Csöndesen éldegél, nagyon szelíd örömei vannak, a legutóbb is abban fáradozott, hogy három kis malacot akart - disznóvá nevelni. Nagyon szerette, mindenkinek gyöngéd örömmel mutatta a három malacot, míg egy szép napon ki nem tört Izbégen a sertésvész.

Mikor aztán híre járt, hogy a sertésvésznek vége van, Flax szentendrei állatorvos kiment Izbégre körülnézni. Beszól az öreg Szatmáryhoz:

- No bátyám, hogy' vagyunk a sertésvésszel?

Az öreg vállat von:

- Vége a sertésvésznek, doktor ur.

A doktor azonban ellátogat a többi házakba is és tapasztalja, hogy a sertésvésznek nemcsak hogy nincs vége, de most kezd csak amugy istenigazában.

Visszamegy Szatmári bácsihoz és szemrehányó hangon szól:

- Ejnye, ejnye, bátyám... hogy mondhatta, hogy vége a sertésvésznek?

Az öreg ur keserűen mosolyog:

- Kérem, nekem három malacom volt, mind a három megdöglött. Ezzel rám nézve a sertés-vész megszűnt. Ha pedig megszűnt, vége van.

Ez ellen az okoskodás ellen igazán nem lehetett érvelni...